

Materiał rzeźby

Między techniką a semantyką

Material of Sculpture

Between Technique and Semantics

Redakcja • Edited by
Aleksandra Lipińska

Wrocław 2009
Wydawnictwo Uniwersytetu Wrocławskiego

Spis treści • Contents

Wstęp (Aleksandra Lipińska)	9
Introduction (Aleksandra Lipińska)	15

Różne perspektywy • Various Perspectives

TADEUSZ J. ŻUCHOWSKI

Sculpture material research. Ordering the problems	23
Badania nad materiałem rzeźby. Uporządkowanie problemów (streszczenie)	31

ZYGMUNT WAŻBIŃSKI

La <i>Galleria Giustiniana</i> del marchese Vincenzo Giustiniani (1564–1637): esperimento museale del collezionista romano di antichità	33
<i>Galleria Giustiniana</i> markiza Vincenzo Giustinianiego (1564–1637): muzealny eksperyment rzymskiego kolekcjonera starożytności (streszczenie)	53

BEATA LEJMAN

„Sztuka, która zakrywa sztukę” – kilka uwag na temat zasłaniania materiału rzeźby sztafirką	57
„Die Kunst, welche die Kunst verdeckt” – einige Anmerkungen zum Thema der Verhüllung des Materials der Skulptur durch die Fassung (Zusammenfassung)	69

RYSZARD KRYZA

Kamień w Katedrze Wrocławskiej – jak to widzi petrograf	73
Stone in Wrocław Cathedral – through the eyes of a petrographer (summary)	90

DARIUSZ PNIEWSKI

Ideal, matter and material. Classical Greek sculpture in the writings of Cyprian Norwid, Józef Kremer and Karol Libelt	93
Ideał, materia i surowiec. Grecka rzeźba klasyczna w pismach Cypriana Norwida, Józefa Kremera i Karola Libelta (streszczenie)	102

Warsztat • Workshop

MAGDALENA JAKUBEK

Terakotowa statuetka Izydy karmiącej Harpokratesa ze zbiorów Muzeum Egipskiego Uniwersytetu w Lipsku. Technika wykonania oraz problematyka opracowania malarskiego	107
Isis den Harpokrates säugend. Eine Terrakottafigur aus der Sammlung des Ägyptischen Museums der Universität Leipzig. Über den Herstellungsprozess und die Farbigkeit einer antiken Skulptur (Zusammenfassung)	115

JULIUSZ RACZKOWSKI

Technika wykonania XIV-wiecznego zespołu rzeźbiarskiego w kościele NMP na Zamku Wysokim w Malborku i jej artystyczne konsekwencje	117
Technique of execution of the set of 14th-century sculptures in the Church of Our Lady in Malbork Upper Castle, and its artistic consequences (summary)	130

KAMIL KOPANIA

"The idolle that stode there, in myne opynyon a very monstrous sight". On a number of late-medieval animated figures of Crucified Christ 131

"The idolle that stode there, in myne opynyon a very monstrous sight". O kilku późnośredniowiecznych animowanych rzeźbach Chrystusa Ukrzyżowanego (streszczenie) 148

JUSTYNA ŚWITALSKA

Les méthodes de restauration de la statuaire médiévale en pierre pratiquées par Nicolas Bulloz 149

Metody restauracji średniowiecznej rzeźby kamiennej stosowane przez Nicolasa Bulloza (streszczenie) 158

ARKADIUSZ WAGNER

Vom Holzklotz der Linde bis zur schönen Personifikation. Die Technik der Anfertigung hölzerner Figuren in der Werkstatt von Christian Bernhardt Schmidt 161

Od lipowego kłosa do pięknej personifikacji. Technika wykonania rzeźb drewnianych w warsztacie Chrystiana Bernarda Schmidta (streszczenie) 177

ANTONI ROMUALD CHODYŃSKI

Kość słoniowa w warsztatach mistrzów z Erbach im Odenwald w XVIII–XIX w. 179

Elfenbein in den Werkstätten der Meister von Erbach im Odenwald vom 18. bis zum 19. Jahrhundert (Zusammenfassung) 202

KSENIA STANICKA-BRZEZICKA

Rzeźby czy bibeloty? Porcelana jako tworzywo plastyczne (ze szczególnym uwzględnieniem plastyki figuralnej w Niemczech pierwszej połowy XX w.) 205

Sculptures or bibelots? Porcelain as sculpture material. On figural sculpture in Germany in the first half of the 20th century (summary) 213

Hierarchie i znaczenia • Hierarchies and Meanings

THOMAS RAFF

Überlegungen zur Methode der Materialikonologie 217

Rozważania na temat metody ikonologii materiału (streszczenie) 227

MONIKA WAGNER

„Reinheit und Gefährdung“. Weißer Marmor als ästhetische und ethnische Norm 229

„Czystość i zagrożenie“. Biały marmur jako norma estetyczna i etniczna (streszczenie) 243

WOJCIECH BRILLOWSKI

The use of bronze in Greek sculpture in the sixth and fifth centuries BC: aesthetics and the hierarchy of materials 245

Zastosowanie brązu w greckiej plastyce VI i V w. p.n.e. jako przyczynek do rozważań nad estetyką oraz hierarchią materiałów rzeźbiarskich (streszczenie) 258

TOMASZ MIKOŁAJCZAK

Ciało z marmuru, ciało z brązu, ciało z krwi i kości... O różnych sposobach (re)prezentowania ciała ludzkiego w średniowiecznej rzeźbie sepulkralnej 261

Body of marble, body of bronze, body of blood and bones... "Re-presentation" of the human body in the medieval sepulchral sculpture (summary) 270

MATEUSZ KAPUSTKA

Die verlorene *carnosità* oder Skulptur und Fossilien im Zeitalter des Paragone. Versuch einer vergleichenden Bildanalyse 273

Utracona <i>carnosità</i> albo rzeźba i skamielina w dobie <i>paragone</i> . Próba porównawczej analizy obrazów (streszczenie)	292
ALEKSANDRA LIPIŃSKA	
„Polished alabaster of Carrara”. Written sources and the meaning of sculpture material ...	295
„Polerowny alabastr z Karrary”. Źródła pisane a znaczenie materiału rzeźby (streszczenie)	312
CEZARY WĄS	
Wymowa materiałów w pomnikach wrocławskich XIX w.	313
The meaning of materials used in 19 th -century Wrocław monuments (summary)	327
JOANNA LUBOS-KOZIEŁ	
„Z terakoty, gipsu oraz sławnej i niezawodnej masy kamiennej”. Seryjna wytwórczość rzeźb kościelnych w drugiej połowie XIX i początkach XX w. oraz jej oceny w tekstach niemieckich autorów katolickich	329
„In Terra cotta, Gyps und der bekannten und bewährten Steinmasse”. Zur seriellen Herstellung kirchlicher Plastik in der 2. Hälfte des 19. und im frühen 20. Jahrhundert sowie ihrer Bewertung in den Texten deutscher katholischer Autoren (Zusammenfassung)	344

Barokowa wielość materiałów • Baroque Multiplicity of Materials

CRISTIANO GIOMETTI	
„Li stucchi sono bellissimi, e ricchissimi d'oro”. La fortuna della decorazione in stucco a Roma in epoca tardo-barocca	349
„Stiuki są przepiękne i bogato złożone”. Losy dekoracji stiukowej w Rzymie okresu późnego baroku (streszczenie)	366
ARKADIUSZ WOJTYŁA	
Marble <i>all'italiana</i> and the 17 th -century interiors in Central and Eastern Europe	367
Marmury <i>all'italiana</i> a siedemnastowieczne wnętrza w Europie Środkowo-Wschodniej (streszczenie)	387
MAŁGORZATA WYRZYKOWSKA, PIOTR WANAT	
Barokowa iluzja. O roli materiału w aranżacji reprezentacyjnych barokowych wnętrz (na wybranych przykładach)	389
Baroque illusion. The role of the material in the design of representative Baroque interiors (on selected examples) (summary)	401
JAKUB SITO	
<i>Firmitas, venustas i magnificentia</i> . O użyciu kamienia w warszawskiej architekturze i rzeźbie doby saskiej	403
<i>Firmitas, venustas et magnificentia</i> . Use of stone in architecture and sculpture in Warsaw under the Polish-Saxon Union (summary)	420

Wędrowki materiałów • Routes of Materials

MICHAŁ WARDZYŃSKI	
Między Italią i Niderlandami. Środkowoeuropejskie ośrodki kamieniarsko-rzeźbiarskie wobec tradycji nowożytnej. Uwagi z dziedziny materiałoznawstwa	425
Between Italy and the Low Countries. Centres of stonemasonry and sculpture in Central Europe and the early modern tradition. Some remarks on material and technology (summary)	454

RACHEL KING

The shining example of "Prussian Gold": amber and cross-cultural connections between Italy and the Baltic in the early modern period	457
Świetlany przykład „pruskiego złota”: bursztyn a międzykulturowe związki między Włochami a regionem bałtyckim w epoce nowożytnej (streszczenie)	470

FABRIZIO FEDERICI

"Conducon monti in mar": percorsi di marmi e scultori tra le Apuane e Roma nel Seicento	471
„Góry w morze wiodą”: wędrówki marmuru i rzeźbiarzy między Alpami Apuańskimi a Rzymem w XVII w. (streszczenie)	488

KATARZYNA MIKOCCA-RACHUBOWA

Marmur w rzeźbie epoki <i>Grand Tour</i>	489
Marble in sculpture of the <i>Grand Tour</i> period (summary)	501

Granice • Borders

ANDRZEJ PIENKOS

„Zapomnieć o materii”. Przewrotny Medardo Rosso	507
"Forget about the matter". The paradoxical Medardo Rosso (summary)	518

MAGDALENA WRÓBLEWSKA

Fotografia rzeźby, fotografia jako materiał rzeźby. O niektórych aspektach twórczości Auguste'a Rodina	519
Photography of sculpture and photography as a sculpture material. On some of the aspects of the oeuvre of Auguste Rodin (summary)	529

WITOLD KANICKI

August Zamoyski. Materiał w poglądach rzeźbiarza „powrotu do porządku”	531
August Zamoyski. Material from the perspective of a sculptor of the "return to order" movement (summary)	541

Ilustracje kolorowe	543
---------------------------	-----

Spis ilustracji • List of figures	593
---	-----